

**Vladimír Strnisko pripravuje s činohrou košického divadla premiéru inscenácie
*Marat / Sade***

„Blázon každý, kto iným predpisuje nejaký spôsob myslenia!“ (Markíz de Sade)

Už o dva týždne, v piatok 4. novembra, bude mať v Historickej budove Štátneho divadla Košice prvú premiéru v novej sezóne aj činoherný súbor. Uvedie legendárnu hru ešte legendárnejšieho nemeckého autora Petra Weissa MARAT/SADE v réžii popredného slovenského režiséra - profesora Vladimíra Strniska, ktorý od šesťdesiatych rokov minulého storočia formoval podobu moderného slovenského činoherného divadla a s košickou činohrou spolupracuje vôbec prvýkrát.

Revolučné časy prinášajú preverovanie ideí v praxi a následný zmätok. Od myšlienky k činu je evolučná cesta nahradená revolučnou skratkou, ktorá nevyhnutne vedie k tragédiám ľudí aj celých národov. Jean Paul Marat, ikona francúzskej revolúcie z roku 1789, to pocítil na vlastnej koži. A to aj doslova - jeho kožné ekzémy ho nútili stráviť celé hodiny vo vani, v ktorej bol napokon aj zavraždený. Ale čo s tým má spoločné markíz de Sade, spisovateľ a filozof, ktorý je pre dnešného človeka zosobnením sexuálnych patológií a ktorému vďačíme za pojem sadizmus? Nemecký spisovateľ, výtvarník a filmár Peter Weiss priniesol do európskej drámy vynikajúcu divadelnú hru *Marat/Sade*, ktorej pôvodný názov *Prenasledovanie a zavraždenie Jeana Paula Marata hrané hereckou skupinou charentonského ústavu pod vedením pána de Sade* naznačuje, že prostredie blázinca, v ktorom aj v skutočnosti de Sade strávil niekoľko rokov a v ktorom skutočne nacvičoval predstavenia so spolupacientmi, je vynikajúcim rámcom pre výpoveď o veľkom plátne dejín revolúcií. A kto je tu vlastne blázon? Veď ako desivo znejú aj dnes slová radikálneho kňaza Rouxa: „Žiadame všetkých nech okamžite vyvinú úsilie, aby sa skončila vojna, táto prekliata vojna, ktorá je len zámienkou na zvyšovanie cien, ktorá len prebúdza dobyvačné chůtky, žiadame, aby tí, čo rozpúťali vojnu znášali všetky náklady s ňou spojené.“

Činohra Štátneho divadla Košice prvýkrát vo svojej histórii spolupracuje s popredným slovenským režisérom, profesorom Vladimírom Strniskom, ktorý od šesťdesiatych rokov minulého storočia formoval podobu moderného slovenského činoherného divadla. Stál pri zrode dnes už ikonického Divadla na Korze, v ktorom s nastupujúcou hereckou generáciou formulovali nové ideové a estetické podoby nášho divadla. Pôsobil aj ako dramaturg v Slovenskej televízii a výrazne sa podieľal na úspechu tzv. „televíznych pondelkov“. Na prelome 80. a 90. rokov minulého storočia bol najskôr hosťujúcim a neskôr interným režisérom v pražskom Národnom divadle. Pôsobil tiež ako hosťujúci a interný režisér v Divadle na Vinohradoch. V rokoch 1993 - 1999 bol riaditeľom Činoherného klubu v Prahe.

Nová inscenácia *Marat/Sade* je pokračovaním dramaturgickej línie Dostojevského *Besov* a Sofoklovho *Oidipa* v činohre košického divadla. Titulné postavy markíza de Sade a Jeana Paula Marata stvárnia Matej Marušin a Tomáš Diro. V novej inscenácii okrem nich v ďalších postavách účinkujú takmer všetci herci košickej činohry a hosťujú v nej aj členovia operného orchestra a baletného súboru. Dramaturgom inscenácie je Peter Himič, scénu navrhla Lucia Šedivá - čerstvá držiteľka Ceny Martina Benku za rok 2021, kostýmy vytvorila Silvia Korenči Zubajová, hudbou

prispel Vladislav Šarišký, masky pripravil Juraj Steiner a na pohybovej zložke inscenácie spolupracoval Juraj Benčík.